

Уманський національний університет садівництва

Факультет менеджменту

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

**Стратегічні перспективи туристичної
та готельно-ресторанної індустрії в Україні:
теорія, практика та інновації розвитку**

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції**

31 жовтня 2024 року

Умань-2024

УДК 338.48:640.43

С83

Рекомендовано до друку Вченою радою Уманського національного університету садівництва (протокол №2 від 25 жовтня 2024 року)

Редакційна колегія:

Транченко Л.В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва;

Кожухівська Р.Б. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва;

Саковська О.М. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва;

Тимчук С.В. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакційної колегії збірника.

С83

Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку: збірник матеріалів Всеукр. наук.-прак. інт.-конф., 31 жовтня 2024 р. Умань: ВПЦ «Візаві», 2024. 482 с.

У збірнику матеріалів Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку» 31 жовтня 2024 року подано тези доповідей учених, науковців, наукових співробітників, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти щодо теоретичних та практичних аспектів інноваційного розвитку туристичного бізнесу, рекреаційної сфери та готельно-ресторанної індустрії в Україні.

Збірник присвячено 10-річчю кафедри туризму та готельно-ресторанної справи та 180-й річниці від дня заснування Уманського національного університету садівництва.

Видання рекомендоване для осіб, які займаються дослідженнями у сфері туризму, рекреації та індустрії гостинності.

УДК 338.48:640.43

©УНУС, 2024

*Дулька О.С.,
к.т.н., доцент,
Прибильський В.Л.,
д.т.н., професор,
Бабич І.М.,
к.т.н., доцент,*

Національний університет харчових технологій

ЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Інтелектуальна власність відіграє значну роль у сучасній економіці та інших сферах людської діяльності. Для здобувачів вищої освіти розуміння захисту права інтелектуальної власності є необхідним у набутті знань для подальшого ведення бізнесу та впровадження інноваційних рішень.

В Україні поняття «інтелектуальна власність» інтегровано до навчальних програм більшості закладів вищої освіти при отриманні здобувачами освітнього ступеню «магістр». Для більшості спеціальностей технічних закладів вищої освіти ця дисципліна викладається переважно як обов'язкова освітня компонента, що дозволяє отримати здобувачам знання та розуміння важливості створених об'єктів інтелектуальної власності в умовах сьогодення [1].

Об'єкти інтелектуальної власності набувають все більшого значення в умовах глобальної конкуренції, що може стати вирішальним чинником у забезпеченні конкурентоспроможності держав, компаній і окремих фізичних осіб. У цьому контексті важливо розуміти, що підготовка здобувачів вищої освіти повинна включати розвиток навичок не лише в конкретних професійних сферах, а й в управлінні та використанні об'єктів інтелектуальної власності. Це допомагає забезпечити їхню конкурентоспроможність на сучасному ринку праці.

Однією з головних причин значущості об'єктів права інтелектуальної власності для здобувачів вищої освіти є те, що у сучасному професійному середовищі саме інноваційні рішення стають ключовими ресурсами. Об'єкти інтелектуальної власності, зокрема авторське право та промислова власність (винаходи, корисні моделі, товарні знаки та ін.) стають рушійними інструментами, які можуть забезпечити молодим фахівцям конкурентні переваги. Той, хто володіє знаннями про правильність захисту результатів своєї інтелектуальної праці та їх використання для комерційної вигоди, має більше шансів успішно інтегруватися у професійну спільноту [2].

Здобувачі вищої освіти, які володіють знаннями про об'єкти інтелектуальної власності, є більш конкурентоспроможними та мобільними на ринку праці. У сучасних умовах, коли світовий ринок стає все більш насиченим і складним, молодим фахівцям необхідно мати не лише професійні знання, але й навички, що допоможуть їм ефективно реалізувати свої ідеї та розробки. Розуміння права інтелектуальної власності дозволяє їм

робити це на високому рівні, що сприяє зростанню їхньої значущості як професіоналів на ринку праці.

Вивчення цієї освітньої компоненти сприяє поглибленню знань здобувачів харчової промисловості та сфери гостинності. Значну увагу варто приділити таким складовим як авторське право та суміжні права, промислова власність, а також шляхам комерціалізації їх об'єктів.

Слід зазначити, також, що міжнародні тенденції розвитку економік різних країн сприяють підвищенню значення інтелектуальної власності в освітніх програмах підготовки фахівців. Світові рейтинги університетів все більше акцентують увагу на інноваційних досягненнях, кількості отриманих охоронних документів та результатах науково-дослідної діяльності. Університети, які активно впроваджують сучасні підходи до навчання та стимулюють своїх здобувачів до створення об'єктів інтелектуальної власності, можуть підвищувати свою репутацію на міжнародному рівні. Таким чином, розвиток компетентностей у сфері інтелектуальної власності стає не лише питанням професійної підготовки здобувачів, але й фактором глобальної конкурентоспроможності освітніх установ.

Таким чином, право інтелектуальної власності є важливою складовою підготовки здобувачів вищої освіти, оскільки дозволяє захищати інновації, уникати правових проблем та ефективно використовувати нематеріальні активи для розвитку бізнесу. Отже, викладання такої освітньої компоненти, є необхідним в закладах вищої освіти України і забезпечує здобувачів необхідними знаннями та інструментами для подальшої ефективної виробничої діяльності.

Бібліографічний список:

1. Дулька О. Прибильський В. Значення права інтелектуальної власності в індустрії гостинності. Туристично-рекреаційна сфера: виклики сучасності: зб. тез Міжн. наук.-практ. конф., 22 квітня 2024 р., м. Хмельницький. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С. 5–6.

2. Прибильський В.Л., Бабич І.М., Бондар М.В., Бойко П.М., Куц А.М. Особливості використання об'єктів інтелектуальної власності в харчовій промисловості та аграрному секторі. *Наука, технології, інновації*. 2024. № 3(23). С. 13-18 <https://doi.org/10.35668/2520-6524-2024-2-02>

Клюєв Є.Р.,

здобувач вищої освіти,

Уманський національний університет садівництва

Науковий керівник: к.е.н., доцент Тимчук С.В.

РИЗИКИ У ДІЯЛЬНОСТІ ТУРОПЕРАТОРА: ФІНАНСОВІ, ЮРИДИЧНІ, ЛОГІСТИЧНІ АСПЕКТИ

Сучасні умови господарювання є одними з найбільш несприятливих для функціонування туроператорів. Спершу пандемія COVID-19 суттєво